

Democràcia del 99% de la població, Dret a decidir, Fi de cicle, Fracàs de la Transició, 15-M, Procés Constituent...

Arcadi Oliveres, reconegut activista per la justícia social, i **Celestino Sánchez**, actiu laioflauta, conversen sobre temes claus per a la superació dels nostres problemes actuals, sobre la necessitat d'una nova política.

Des de l'antifranquisme fins a un moviment ciutadà en ple segle XXI, ens ofereixen la mirada privilegiada de dues democràcies: una democràcia devaluada esclava dels bancs i de les elits financeres i una democràcia nova, de futur, que ha d'arribar des d'allò comú, del 99%, de tota la ciutadania.

"A Catalunya, a Espanya i a Europa les institucions públiques són com el consell de direcció d'una gran empresa multinacional, de la banca."

"No hem de perdre l'esperança, podem canviar les coses; hem de ser conscients que el poder respon als interessos creats d'unes minories econòmiques i polítiques, però el poder també ha de respondre a la voluntat popular."

ISBN: 978-84-9888-527-9

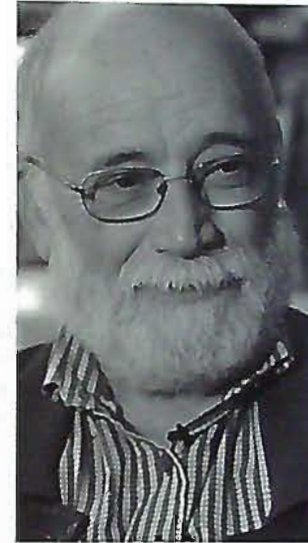

88
ARCADI OLIVERES I CELESTINO SÁNCHEZ · El rescat de la democràcia

Icaria ✿ Más Madera a dos voces

Conversa entre

ARCADI OLIVERES

CELESTINO SÁNCHEZ

El rescat de la democràcia

CONVERSA ENTRE
ARCADI OLIVERES
CELESTINO SÁNCHEZ

Icaria ✂ Más Madera a dues veus

A dues veus és un projecte pensat des de la urgència. La urgència d'un canvi. La crisi regeix les nostres vides de múltiples formes i ha fet evident el final d'un sistema polític i institucional caduc. Són necessaris més que mai la confluència, l'entesa i el debat per generar una ruptura amb el passat recent, afavorir el canvi des de la societat civil i poder construir una societat més justa i democràtica.

A dues veus proposa una sèrie de converses on tenen la paraula homes i dones valentes, membres de moviments, sindicats, partits, organitzacions ciutadanes, plataformes... Persones amb propostes per abordar amb total llibertat el repte de recuperar el present.

CONVERSA ENTRE
ARCADI OLIVERES
CELESTINO SÁNCHEZ

El rescat de la democràcia

Icaria ✂ Más Madera a dues veus

Aquest llibre ha estat editat en paper 100% Amic dels boscos, provinent de boscos sostenibles i amb un procés de producció de TFC (Total Chlorin Free), per a col·laborar amb una gestió dels boscos respectuosa amb el medi ambient i econòmicament sostenible.

Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 No adaptada (CC BY-NC-ND 3.0)

Sou lliures de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les següents condicions:

- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciator (però no d'una manera que suggereixi que us donen suport o rebeu suport per l'ús que feu l'obra).
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Compartir Igual (Share alike): L'explotació autoritzada inclou la creació d'obres derivades sempre que mantinguin la mateixa llicència en ser divulgades.

© Arcadi Oliveres i Celestino Sánchez

Disseny de la coberta: Icaria

© D'aquesta edició
Icaria editorial, s. a.
Arc de Sant Cristòfol, 11-23
08003 Barcelona
www.icariaeditorial.com

Primera edició: juny 2013

ISBN: 978-84-9888-527-0
Dipòsit legal: B. 14.942-2013

Fotocomposició: Text Gràfic

Imprès a Romanyà/Valls, s. a.
Verdaguer, 1, Capellades (Barcelona)

Printed in Spain. Imprès a Espanya.

Celestino Sánchez (Màlaga, 1950) és activista i jubilat. En els últims anys del franquisme treballà com a lampista i electricista i milità activament a la Juventut Comunista i a Comissions Obreres. Més tard fou escollit diputat al Parlament de Catalunya pel Partit Socialista Unificat de Catalunya i també regidor a Barberà del Vallès per Esquerra Unida i Alternativa. Actualment és president de la Fundació Pere Ardiaca i membre dels Iaioflautes: un grup de jubilats que s'organitzen entorn el moviment 15-M i lluiten per un futur millor per als seus néts i nétes.

Arcadi Oliveres (Barcelona, 1945) és professor d'Economia Aplicada a la Universitat Autònoma de Barcelona i un reconegut activista per la justícia social. En plena dictadura franquista lluità activament per la democràcia i les llibertats polítiques. La seva labor acadèmica sempre ha estat compaginada amb la divulgació i denúncia del deute extern dels països més pobres, la despesa militar i moltes altres situacions de desigualtat. Actualment és president de l'organització Justícia i Pau i ha impulsat, juntament amb Teresa Forcadès, un procés constituent a Catalunya.

L'experiència és quelcom que no es pot vendre ni comprar. La trajectòria personal o el temps viscut no estan subjectes a les lleis del mercat. És més, la tendència actual de la nostra societat deprecia aquest valor afegit ocultant que el saber, moltes vegades, ens ajuda a esdevenir lliures.

Al llarg d'aquests últims 30 anys de consens de la Transició i del totxo, no tothom ha restat callat. Molts moviments han seguit denunciant injustícies, des de les lluites a favor de la insubmissió fins al No a la guerra, passant pel dret a l'habitatge digne o la lluita contra la fam. I l'Arcadi Oliveres ha estat i és un divulgador, un mestre, d'aquesta constel·lació de respostes. Un amable propagandista sempre disposat a recórrer tota Catalunya per a ajudar a obrir els ulls i veure què s'amaga darrere de la realitat aparent. Quants de nosaltres no hem despertat l'esperit crític escoltant l'Arcadi?

L'Arcadi Oliveres ha difós les finances ètiques, la desobediència civil no violenta o el consum responsable

sense oblidar mai de parlar-nos de la injustícia global que regna les nostres vides, el capitalisme.

La denúncia i l'experiència també es troben en un col·lectiu innovador: els Iaioflautes, en el qual participa Celestino Sánchez; un exemple viu i clar d'una nova forma de fer política. No és un simple col·lectiu de jubilats defensant només els seus drets. Tampoc una avantguarda organitzada sota una línia ideològica concreta. Son fills del 15-M. Un exemple de sinceritat política i de capacitat d'adaptació orgànica a les noves formes de comunicació i organització. Aquest últim punt el remarco perquè els Iaioflautes saben combinar l'experiència de la militància anti-franquista clandestina amb l'agitació 2.0 mitjançant les xarxes socials.

La seva manera d'organitzar-se ens mostra aquesta bona combinació: ningú no sap amb certesa quina serà la propera acció dels Iaioflautes, tan sols un grup reduït de persones que preparen l'acció. La trobada es fa pública unes hores abans i tots els Iaioflautes en bloc acudeixen a la cita sense saber quin serà l'objectiu final. Llavors, les xarxes socials ja entren en total ebullició. Una intervenció a la seu central d'un banc o al palau de la Generalitat repercuteix per tota la xarxa. Com aconseguen aquests bons resultats? Amb l'interès i la formació dels seus militants, entrats ja a la seixantena, per entendre noves formes de comunicació.

Per tant, pots trobar en Celestino Sánchez, entre altres, twitejant una acció dels Iaioflautes. En Celes és un militant comunista històric que avui es declara «fill del 15-M». I encara que sembli una paradoxa impossible té tota la raó: després de 30 anys sota unes regles de joc polítiques marcades per la Transició, el 15-M ha suposat una revolució en la forma d'entendre la mobilització ciutadana, més espontània, més multitudinària i en molts aspectes més inclusiva.

Reunim en aquest llibre dos experimentats activistes, l'Arcadi i el Celestino, amb una mirada lúcida sobre el present. Un present d'injustícies i reivindicacions on ells també són protagonistes. Un exemple d'això és el Procés Constituent a Catalunya impulsat per l'Arcadi Oliveres i la Teresa Forcades, al qual els Iaioflautes donen suport. Estem davant d'un projecte ampli, un «rescat ciutadà», que entén el dret a decidir en un sentit ampli: des del dret a gestionar la nostra economia col·lectiva amb transparència fins a garantir mecanismes de democràcia directa passant pel dret a l'autodeterminació de Catalunya.

Des de l'antifranquisme fins a un moviment ciutadà en ple segle XXI. En Celestino i l'Arcadi tenen una mirada privilegiada per parlar de dues democràcies: una democràcia devaluada esclava dels bancs i de les elits financeres i una democràcia nova, de futur, que ha d'arribar des d'allò comú, del 99%, de tots els ciutadans i ciutadanes.

CRISI I CAPACITAT DE RESPOSTA

Arcadi Oliveres: Vivim una situació molt complexa. Els que prenen les decisions ho fan just en el sentit contrari als interessos dels ciutadans. I encara més greu: tenen un suport electoral majoritari. És a dir, tenim dos problemes: per una banda, decisions equivocades, i per l'altra, un suport inadequat a aquells que prenen les decisions. I és veritat que respecte a aquest segon problema, si ho mirem sobre el total de l'electorat, és un suport petit, perquè sobre el conjunt de la població la gent que els vota és minoritària. Però mitjançant un sistema electoral injust acaben tenint majories moltes vegades absolutes i prenen decisions completament contràries als interessos de la majoria real de la població. Mentre això continuï així, dubto que les coses canviïn. Cal que hi hagi una resposta globalitzada.

Celestino Sánchez: Estic d'acord amb el que dius, però jo, des que participo activament en el moviment dels 1aioflautes i del 15-M, penso que la possibilitat que el sistema canviï és cada cop més real. Tinc la mateixa sensació de quan era jove amb el final de la dictadura feixista. No hem de oblidar però que el poder econòmic

i polític està buscant solucions per canviar alguna cosa perquè al final no canviï res. I nosaltres, els que patim la crisi, no estem fent prou per revertir la situació. Per altra banda, és positiu que hi hagi moltes mobilitzacions, cadascuna amb la seva reivindicació, però som una mica com «l'exèrcit de Pancho Villa», cada moviment va al seu aire. Ens falta un procés de suma de totes les energies: un horitzó comú. Hem de buscar un objectiu que uneixi totes les demandes dins d'un marc general.

A.O.: És evident que hi ha molta gent que protesta, però jo em preguntaria si, en el context global de la societat, aquesta gent que protesta és o no majoritària. Segur que la gent que pateix és majoritària. El que no és tan clar és que la gent que protesta sigui tan majoritària. I sovint la gran opinió pública viu enganyada. Em vaig escandalitzar no fa gaire quan vaig llegir que el ciutadà espanyol de mitjana mira tres hores i vint minuts la televisió diària. Quan la gent és capaç de mirar tres hores i vint minuts la televisió diària, és capaç que l'*atontin* constantment. I aleshores aquesta resposta acabarà sent difícil. El que és cert és que com que les condicions de vida són cada vegada més precàries per a la majoria —des del punt de vista de l'atur, de les pensions, de l'habitatge; des de molts punts de vista—, comença a haver-hi un sentiment fort de protesta. Però no sé si ja hem tocat fons o encara no.

C.S.: Jo sóc dels que veig el got mig ple, reconec que sóc optimista. Intentant fer memòria i sent just, ara hi ha més persones mobilitzades que en l'última etapa del franquisme. Perquè jo mai havia viscut un procés on un dia hi ha la marea roja, i un altre dia la marea verda, els sindicats mobilitzant-nos, o nosaltres mateixos, els Iaioflautes. I això que sóc molt crític amb els sindicats. Però crec que les dues últimes vagues generals van ser molt importants. Per tant, penso que en aquest procés de mobilització hi ha el germen d'una solució al problema. Ara bé, encara no som majoria.

TRANSICIÓ

A.O.: Tant de bo sigui com tu dius. Perquè tornant a la comparativa que feies amb la Transició en què es van produir moltes mobilitzacions, ara, a més de trenta anys vista, ens adonem que van guanyar ells, i no nosaltres. Ens van instaurar la Constitució que ells volien, ens van portar un general que va dir als redactors de la Constitució què havien de dir sobre la *unidad* d'Espanya, ens van filtrar una OTAN sense cap tipus de sentit, han creat un Estat corporatiu que defensa els interessos de pocs, és a dir, fins i tot l'amnistia per la qual havíem lluitat, va ser també l'amnistia dels franquistes. En aquell moment vivíem una certa eufòria, havíem entrat en un món de llibertats, però ara, vist en perspectiva, és claríssim que

no vàrem guanyar. Ni de lluny. Per tant, ara penso que sí que faria falta molta més força si és que volem guanyar. Perquè si no caurem a la trampa anterior.

C.S.: El que estem vivint ara és producte de la traïció de molta gent en l'etapa de la Transició. Reconec que cadascú ho vam viure de manera diferent, però jo em vaig sentir molt traït per la meua gent. El Partit Comunista d'Espanya i el Partit Socialista Unificat de Catalunya va traïr la gent i va acceptar un procés en el qual Catalunya quedava totalment subordinada; la idea de llibertat, amnistia, Estatut d'autonomia, que va mobilitzar tantes persones, al final no es va expressar amb la força que tenia a la Constitució espanyola. Ara estan intentant fer el mateix. El règim, el sistema polític espanyol —es pot dir amb diferents noms—, està fent el mateix: està intentant buscar les seves solucions, fer canvis, perquè al final no canviï res. I què fem nosaltres? I aquí hi ha un debat una mica sagnant: d'allò vell no sortirà res nou. Per dir-ho més clarament: de les formacions polítiques existents avui no en sortirà el futur. I jo a algunes d'elles me les estimo molt, perquè hi tinc lligams personals, m'hi sento part, però cada vegada ho tinc més clar: ha d'haver-hi iniciatives noves. Per això és important la iniciativa del Procés Constituent que s'està plantejant i en el qual tu, Arcadi, hi estàs jugant un paper clau; o el que vam fer nosaltres, els Iaioflautes, com l'operació *bola de neu*. Són noves formes de fer política.

L'operació *bola de neu* va néixer en una reunió que es va realitzar el 22 de març de 2013, convocada pels Iaioflautes, en què van participar diferents col·lectius del 15-M per reflexionar sobre l'estratègia que està seguint l'1% de la població per seguir governant i sobre l'abast de les mobilitzacions. D'aquesta discussió va sorgir la proposta de crear una candidatura ciutadana, sense exclusions, per plantejar una política en la qual les persones siguin el centre d'atenció. Però l'interessant d'aquesta experiència de *bola de neu* és la manera en què es va realitzar: una reunió presencial de 44 persones en *streaming* en directe, que van seguir 780 més que hi participaven a través de twitter i facebook. Amb això es va aconseguir que el debat sobre la necessitat d'una nova legalitat política s'estengués a molts col·lectius del 15-M. Perquè encara que tenim el carrer, hem de portar les nostres propostes a l'esfera política, si no serà complicat construir una nova realitat. Aquí hi ha el futur de veritat.

Ens hem de posar d'acord amb els partits, però jo no confio en les organitzacions del passat per regenerar i fer un procés de Transició democràtica, una revolució democràtica o un procés constituent, si no es produeix una forta reivindicació d'aquest procés des de la societat civil organitzada.

A.O.: Un dels meus mestres, el pacifista ja desaparegut, Lluís Maria Xirinacs, autor del llibre *La traïció dels líders*,

deia el mateix que tu explicaves abans. Però penso que la solució actual ha de ser diferent, que d'allò vell potser no sortirà res nou, i que encara no tenim res nou. Però també és veritat que el naixement d'un projecte nou és difícil, perquè el context econòmic i polític que es viu ara és molt diferent del de fa trenta anys. Sobretot perquè els organismes polítics —no solament els partits, fins i tot les institucions— han perdut força davant de les situacions econòmiques, fiscals, financeres, i internacionals que es viuen. És a dir, el senyor Rajoy ho fa molt malament. Penso que ho fa tan malament com pot. Però també entenc que no té cap tipus de poder. El senyor Rajoy depèn de la troika comunitària, de les grans transnacionals, de les finances mundials... És evident que hem de buscar un sistema polític que sigui capaç de donar autoritat a aquells que la tenen reconeguda, i que no acabin manant, com dèiem quan érem joves, els poders fàctics, l'Església i l'Exèrcit —ara ho són a menor escala—, i els poders financers actuals, els poders empresarials i fins i tot els poders mediàtics, que són molt més forts. [...]

MOVIMENTS SOCIALS I NOVES TECNOLOGIES

[...] Hem de construir una alternativa política que tingui en compte aquestes dependències, que són molt grans, però tanmateix hi ha petites esperances; per exemple, en els poders mediàtics. Davant de la premsa, da-

vant de la televisió, davant de les ràdios monolítiques tenim tot el sistema de les noves tecnologies digitals que ens permet expressar-nos; i en aquest aspecte hauríem de treballar. Quan anàvem a les manifestacions fa trenta anys, enganxàvem cartells; ara en una manifestació no hi ha cap cartell; tothom se n'assabenta per altres vies. Per tant, ens hem d'adaptar a les noves situacions.

C.S.: Hem de tenir una visió molt positiva. Nosaltres, els Iaioflautes estem utilitzant les noves xarxes socials i hi apareixem molt. Per exemple, es va fer una roda de premsa del 15-M a la plaça Catalunya, on hi era jo, i va sortir una nota petitíssima a la premsa, però les xarxes socials estan funcionant d'una manera efectiva, fan una gran difusió i compensen la manca de visibilitat en els mitjans tradicionals de comunicació. I per posar un altre exemple, el Coop57* és una finestra oberta a la llibertat i a la democràcia, i amb la informació que envia des de twitter i facebook ajuda a trencar el domini de la informació institucional. Hi ha petites finestres que s'estan obrint per engrandir el concepte de democràcia i de llibertat que necessitem. I el que s'ha de construir ha de ser sobre la base de la confluència de les mobilitzacions, per trobar alternatives de futur per al 80% de la població. [...]

---

*Coop57: Cooperativa de Finançament.

PROCÉS CONSTITUENT

Aquesta apareixent com a proposta un concepte que és a mi es molt important: la necessitat d'impulsar un procés constituent. I de què es tracta? De construir una nova legalitat que respongui a l'interès de les persones i no dels capitals financers. Aquesta idea s'està plantejant tant a Catalunya, com a Espanya i, també, a nivell europeu. Grups del 15-M europeus van tractar aquesta qüestió en una reunió a Madrid. Hi ha la necessitat imperiosa d'un canvi polític. Per portar a terme aquest procés cal una amplia majoria, en cada un d'aquests llocs hauríem de tenir el suport del 80% de la població.

Per altra banda, totes les mareas ciutadanes que defensen els drets econòmics, socials i culturals que estem perdent, plantegen un Pla de Rescat Ciutadà, és a dir, proposen també un canvi de legalitat, com la proposta de Procés Constituent, una altra manera de fer política al servei de les persones. I el que és interessant és que no només reivindiquen la recuperació de drets, si no que des de les mobilitzacions elaboren programes polítics alternatius al que existeix.

Per exemple, la PAH*, a més de la defensa dels hipotecats, planteja un programa de vivenda i de regulació

* Plataforma d'Afectats per la Hipoteca.

bancària. Per tant, les propostes polítiques sorgeixen des dels afectats, des de la gent, i no des d'estructures burocratitzades, allunyades de la realitat.

No és que no em preocupi Espanya o Europa, però jo sóc a Catalunya, i he de treballar perquè aquí hi hagi un procés que faci possible la Transició democràtica, un Procés Constituent, una revolució democràtica, digueu-ho com vulgueu.

Un altre argument que pot ser una eina per guanyar-nos és «hem d'esperar els altres». I no ho crec. Si Catalunya ho pot fer, ho farem. I ja vindrà Espanya. I ja vindrà Europa, si vol venir. Nosaltres fem el que hem de fer. I el que ens estan dient és «tranquils, catalans, no feu merder, això ho ha de resoldre Europa». No: ho hem de resoldre aquí i nosaltres.

A.O.: Hi estic d'acord, hem de començar aquí i escombrant cap a casa, com hem començat aquest Procés Constituent, ho hem fet visualitzant les eleccions del Parlament de Catalunya d'aquí a tres anys. I som conscients que ens saltem les municipals, les europees, fins i tot les legislatives perquè entenem que s'ha de començar per Catalunya. Això és completament cert. Però per altra banda, també voldria fer una reflexió pessimista: quan volem iniciar un projecte que requereix finançament anem a Coop57 o Oikocredit o Fiare o Triodos i ho demanem, això és molt positiu i fa vint anys aquesta possibilitat era impensable.

Però la gran majoria de la població continua tenint un fons de pensió durant trenta anys. I aquest fons de pensió el fa còmplice d'unes empreses que exploten i que inverteixen en especulació i que destrossen el planeta. Per tant, encara tenim una certa ambivalència: d'una banda volem fer coses noves, i de l'altra encara estem ancorats en interessos antics. Si hem de crear quelcom que no s'ha de basar en el que hi havia abans, hem de fer reformes en molts sentits: les finances en seria un, la democràcia en seria un altre. Has parlat de començar a Catalunya, però potser també hauríem d'insistir en el poder municipal, bàsic per a la democràcia, en la proximitat amb el ciutadà. Com més a prop del ciutadà estigui l'expressió del poder, més útil serà. Sempre poso una dada de referència que és instructiva: a l'Estat espanyol, de cada 100 euros de diner públic que es gasten, 51 els gasta el govern central, 35 els gasten les autonomies i el 14 restants els gasten els municipis. A Suècia, els municipis gasten el 55% dels diners públics. No hi ha dubte que la democràcia a prop del ciutadà, a Suècia és molt més gran.

C.S.: Hi ha un debat que, d'una manera complementària al que són els processos constituents, s'està duent a terme dins de sectors del 15-M: el concepte de «republicanisme». I què s'entén per republicanisme? L'organització política de la societat construïda des del concepte de subsidiarietat, és a dir, resoldre els problemes prioritzant

la proximitat, prendre les decisions i resoldre-les prop dels interessats; aconseguir l'acord des de les organitzacions locals, enteses com una xarxa de moviments i d'organitzacions en una ciutat determinada per decidir sobre allò que els pertoca i per tenir influència en les decisions polítiques que es vagin prenent a cada nivell. És a dir, que la societat civil tingui pes en les decisions que es prenen políticament

CAPITALISME NEOLIBERAL

A.O.: En canvi cada vegada més ens exclouen de les decisions i venen els que és de tots. El negoci del sistema, del capitalisme, el negoci a Catalunya és fer-nos més pobres. El negoci abans era fabricar cotxes, estimular el consum amb els crèdits, perquè jo pogués tenir diners per comprar cotxes, i el benefici era aquest. Ara el sistema ha previst que el negoci a Catalunya, i a Espanya, i a Europa, sigui un altre: com ja no hi possibilitat de donar crèdits, llavors t'empobreixo i tot el que tu has fet en quaranta, cinquanta, seixanta anys, en sanitat, ensenyament... tot allò públic i comú, t'ho trec i ho privatitzo. Aquest és el negoci. És un procés que no s'aturarà.

Això només té un avantatge: la gent que encara no s'adona del que passa ara, al final ho veurà. I no sé si serem nosaltres físicament els que tindrem la capacitat de construir l'alternativa, aquesta solució diferent, però

si no som nosaltres serà un altre, perquè no s'aturaran. Els sindicats ho van dir clar, s'ho volen quedar tot. I això, que és veritat i és molt negatiu per a nosaltres, alhora ens dona la possibilitat que el procés de generació de consciència per part de la gent avanci inexorablement, perquè quan ens treguin les pensions, ens retallin més en sanitat, la situació es farà insostenible, si ja no ho és, i serà evident per a la població l'espoli al qual estem sotmesos.

És difícil de canviar, perquè això està passant no només en l'àmbit català o en l'àmbit estatal, sinó també en l'àmbit mundial. Aquest és el terrible problema d'aquest capitalisme neoliberal, que va començar als anys vuitanta i que el senyor Milton Friedman predicava amb la intervenció de l'Estat a la vida econòmica, i que té un reflex important no solament amb el senyor Reagan o la senyora Thatcher, sinó amb totes les altres polítiques, començant per la Unió Europea, que han tret el sentit de l'economia al servei de les persones per posar l'economia al servei de les finances. D'unes finances que són especulatives, d'unes finances que volen un benefici, que han generat terribles crisis, que acaben emportant-se molts diners públics. I això passa aquí, però també a Grècia, a Xipre, a Irlanda... I ho havíem vist al seu moment a l'Argentina, a les economies llatinoamericanes, a Pakistan, a Egipte, a Indonèsia... O sigui, aquest capitalisme neoliberal és tan voraç que

s'ho vol menjar tot. I el que és pitjor: aquest capitalisme neoliberal s'ensenya avui dia aquí en totes les facultats d'econòmiques i en totes les escoles de negoci. El dia que vas a classe i et diuen: «avui parlarem de l'economia de l'empresa», en lloc de dir-te «l'empresa és la institució que fa productes per a la gent», el que et diuen és «l'empresa, objectiu: màxim benefici». I el dia que vas a classe de macroeconomia, en lloc de dir-te que l'economia ha d'estar al servei dels ciutadans el que et diuen és que l'economia ha de créixer, però no pot créixer. I tot això és un sistema que s'està repetint mentalment perquè tots acabem pensant igual... Per exemple, en l'àmbit de la universitat, s'ha fet el pla Bolonya, que no és una altra cosa que un pla per crear professionals per al mercat europeu, i que fomenta un únic pensament, sense desenvolupar l'esperit crític. Per tant, és veritat que aquí hi ha responsabilitats sindicals, és veritat que aquí hi ha responsabilitat nostra, però aquest és un procés que en aquest moment s'està internacionalitzant totalment, la qual cosa no vol dir que sigui negatiu, perquè en l'àmbit internacional també es produeix aquesta protesta; nosaltres ho veiem malament, però a Grècia també ho veuen malament, a Irlanda també i a Islàndia fins i tot s'han apartat del tema, o sigui, que alguna esperança hem de tenir. Però hem de ser conscients que aquest és un problema cada vegada més global i més general.

GLOBALITZACIÓ

C.S.: Últimament he llegit un parell de llibres, *El minotauro global*, de Yanis Varoufakis i *Por el bien del imperio*, de Josep Fontana, que sorprenentment expliquen situacions que estan començant a aparèixer ara, i és el fet que els països emergents anomenats BRICS* han establert una associació continuada per tractar els seus interessos i estan contemplant la possibilitat de crear un banc mundial propi, adoptar una moneda pròpia i tenir un fons monetari propi. Això ho plantegen perquè estan competint econòmicament amb l'imperi dels EUA. Però, de fet, el més greu és que ells també volen ser l'imperi, estan reproduint el mateix model de dominació i de creixement.

La majoria de les forces polítiques actuals estan amb el vell imperi o amb el nou que neix. Continuen la mateixa lògica, la del capital. I s'està posant en qüestió si els EUA continuen sent l'imperi o si apareixen nous imperis, blocs econòmics, com els països emergents que estan fent un procés d'industrialització brutal en contra de les persones.

Les mobilitzacions massives dels treballadors i les treballadores, on s'estan produint actualment? A l'Índia, a la Xina, a Bangladesh, on estan patint unes condicions sociolaborals nefastes i estan morint com a Chicago als anys vint, de la mateixa manera.

---

*BRICS: grup de països que inclou el Brasil, Rússia, l'Índia, la República Popular de Xina (en anglès, China) i Sudàfrica.

La situació és molt complexa a nivell mundial, Catalunya ha de prendre partit. Crec que nosaltres com a país no podem donar suport a cap d'aquests dos models, cap d'aquests imperis, sinó que hem de trobar una tercera alternativa i l'element clau, jo crec, és el concepte que les persones vagin davant dels diners o els bancs... És a dir, que les persones siguin les que decideixin sobre quina societat volen, quin és el model econòmic, de producció, distribució de la riquesa i del treball en el qual volen viure. [...]

EDUCACIÓ POLÍTICA I DEMOCRÀCIA

[...] Per això fa falta molta educació política, per tenir criteri propi. I no ha estat una de les prioritats.

Per exemple, en l'etapa escolar dels meus fills, cada vegada que començava el curs jo mirava els seus llibres: la paraula democràcia no sortia als llibres de text; el tema de la lluita contra el feixisme no existia... Estava molt preocupat per la formació que rebien el meu fill i la meva filla. Dels valors positius que existien d'una manera o d'una altra en la societat actual no se'n parlava... No es parlava de la solidaritat, ni de pensar en les persones... Fins i tot en conceptes tan limitats com és parlar del Parlament de Catalunya —que penso que és molt poc significatiu—, ni tan sols això apareixia amb força als textos.

A.O.: Vull fer dues reflexions: la primera, que podria portar-nos molt lluny, sobre les escoles, quins processos educatius tiren endavant, quins són els llibres de text... Jo estic content de l'educació dels meus fills. Van ensenyar-los la voluntat de responsabilitat i de solidaritat; potser són uns privilegiats, però va ser així i n'estic content.

La segona, respecte als BRICS, és cert que aquest és un món nou, que pot ser un imperi que vulgui substituir l'anterior i que és un desastre, però nosaltres en som responsables d'alguna manera. A la Xina, a l'Índia, fan un desastre d'economia; ara darrerament n'hem tingut un exemple, a Bangladesh: 1.000 persones han mort en un taller tèxtil que se sabia que cauria, l'amo no els va fer cas, va dir que seguissin treballant, i el taller va caure. Però què feia aquest taller? Produïa per a Mango i per a El Corte Inglés. I nosaltres anem a Mango i anem a El Corte Inglés. És a dir, que d'una manera o una altra, acabem també sent responsables d'aquest sistema. Penso que d'això val la pena ser-ne conscient; és a dir, mirar qui té les grans responsabilitats econòmiques i per altra banda també crear una consciència ciutadana. Perquè de vegades ens centrem en la protesta, justificada, però també hauríem de ser capaços d'assumir alguna responsabilitat personal en aquest sentit, perquè sinó juguen amb la nostra bona voluntat i amb la nostra ignorància, fins i tot amb el nostre desconeixement. Actualment, i

això sí que és un aspecte positiu, tinc la impressió que hi ha molts moviments, d'agroecologia, de consum responsable..., que es mouen perquè les coses canviïn, que veuen que nosaltres també som part del sistema i que ens en podem sortir, i per a mi això és bastant esperançador.

C.S.: Europa, Amèrica del Nord, Japó i poc més, hem estat vivint d'una explotació salvatge de tot el món. I moltes vegades sense la consciència que tenir un cotxe era a costa de la suor i del patiment de persones d'Àfrica o de persones d'Àsia. Al mateix temps tot el que està passant actualment crec que farà possible una major comprensió d'aquest tema. Jo crec que el sistema capitalista realment existent, no el dels llibres d'economia, vol que nosaltres visquem com els de Bangladesh o com la Xina, potser no tant, però sí que rebaixem el nostre nivell de vida. Aquest atac als nostres drets ens pot ajudar a tenir una visió més justa del que està passant i de quines són les nostres responsabilitats individuals, no solament les col·lectives sinó les nostres personals. [...]

UNIÓ EUROPEA

[...] Aquest és un tema important. I va lligat a una idea que ens van vendre, i molta gent va comprar, i és que Europa era la nostra solució. I jo crec que Europa és el nostre

enterrament, tal com l'han construït. I quan dic Europa, no estic parlant d'un territori ni de la nostra pertinença a Europa —Catalunya és Europa, és innegable—, parlo del procés de constitució d'aquesta Europa política i econòmica, que no és la nostra solució, és el nostre enterrament. Hem d'intentar que la gent ho tingui clar.

A.O.: La qüestió d'Europa és un debat sobre el qual hem de reflexionar. Els que tenim una certa edat, una mica europeistes sí que érem. Perquè vèiem Europa com aquella llumeta del final del túnel del franquisme, «nord-enllà», que deia Raimon... Però no hi ha dubte que ha estat completament decebedor. Explicaré una anècdota: quan vam entrar a la Unió Europea, l'any 1986 —aleshores no es deia Unió Europea sinó Comunitats europees*—, des de la Universitat em van enviar a explicar la bona nova de les Comunitats Europees... I resulta que vaig fer un curset de sis o set sessions, i en cada una de les sessions, a la ciutat de Terrassa, hi venien vuit o deu assistents interessats a saber quina seria la política econòmica europea, quina seria la política monetària, quina seria la política agrària... coses per l'estil. Un dia, quan vaig anar al centre cultural, vaig veure que a la porta no hi havia set o vuit persones, sinó

*Les tres Comunitats europees eren: la CECA (Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer), l'Euratom (Comunitat Europea de l'Energia Atòmica) i la CEE (Comunitat Econòmica Europea). Poc després, al conjunt de les tres se l'anomenà Mercat Comú.

que n'hi havia cent. I vaig pensar: «La sessió d'avui deu ser molt interessant, perquè tanta gent vulgui saber què passarà a Europa». Però em vaig adonar que anaven a la sala del costat. I llavors em vaig preguntar què hi havia a la sala del costat que atreia cent persones, mentre la meua Europa estimada només n'atreia vuit o deu. I a la sala del costat hi havia un personatge ja desaparegut, un senyor molt simpàtic, que es deia Jaume Pasteller, que a TV3 feia un programa anomenat «Bona Cuina». Cent persones van anar a escoltar la conferència sobre cuina, i els que es preocupaven pel futur d'Europa en una època d'eufòria europea eren vuit o deu.

Però estic completament d'acord amb tu: la construcció de la Unió Europea va ser un desastre! En tots els sentits: la burla de la Constitució europea, la burla del Tractat de Lisboa, la burla de la falta de democràcia, la burla d'una política d'un Banc Central que no consulta res, la burla de la manca de reconeixement a les nacions sense Estat, la burla dels immigrants de segona dimensió...

DEMOCRÀCIA DEVALUADA

C.S.: Per explicar el que ha passat amb un exemple, penso que a Catalunya, a Espanya, a Europa, les institucions públiques són com un consell de direcció de les grans empreses multinacionals...

A.O.: Sí, senyor!

C.S.: ...de la banca. Cada vegada que es reuneixen és per defensar els interessos dels poderosos, dels capitalistes. Aquest és el gran desastre, perquè jo intentava expressar aquesta idea, i em va impactar molt quan van venir un grupet de joves i amb una frase ho van dir tot: «Li diuen democràcia i no ho és». Pensava: «Com és, Celes, que no has tingut tu aquesta idea?» I després vaig arribar a la conclusió que era molt complicat que jo l'hagués pogut tenir, perquè aquesta idea l'han tingut les generacions perdudes per la política, decebudes. Em refereixo a la política realment existent en aquella època. Va ser la gent decebuda pel Partit Socialista, de l'estatal i del català, d'Izquierda Unida o d'Iniciativa, la gent decebuda també dels sindicats, els que van tenir la capacitat d'expressar, amb una frase molt petita, el que jo durant molt de temps havia pensat però no era capaç de trobar les paraules... O una altra, una mica més barroera, però amb la mateixa força, «no hay pan para tanto chorizo». I aquest desencís no és un problema de Catalunya, és el problema d'Espanya, de Portugal, de França i fins i tot d'Alemanya, perquè a Alemanya està passant el mateix. Els qui estan escombrant cap a casa seva no són els alemanys, sinó els bancs alemanys, que és diferent.

Hi ha un altre concepte, «no ens representen». És curiós, perquè a mi, que ho comparteixo molt, m'ha costat entendre què vol dir això. Quan jo dic que no em

representen, vull dir que fins i tot no em representen ni els que són meus, perquè el concepte de representació s'ha d'acabar. Es tracta d'aconseguir una institució, una nova forma política en què la resolució dels problemes de les persones pertoca no només al poder executiu i legislatiu, si no que comporti i signifiqui la participació en la presa de decisions de diferents àmbits socials: plataformes, associacions de veïns, organitzacions, associacions ciutadanes, etc., amb caràcter vinculant.

Quan la democràcia es va impulsar després de la Revolució Francesa es basava en el vot vinculant, que va desaparèixer quan es va imposar el concepte de representativitat: «Tu em votes, i tinc un xec en blanc i faig el que vull». La Comuna de París també funcionava de la mateixa manera: l'assemblea deia verd i la persona que anava a les institucions deia verd. Aquesta manera de decidir està prohibida explícitament a la Constitució espanyola. L'acta dels diputats és d'ells, ni tan sols dels partits, és individual, pot fer el que vulgui. Jo crec que això no és democràcia.

A.O.: Recordo, amb el tema de l'OTAN, una demanda que Lluís Llach va fer a Felipe González per «incompliment de contracte». «Jo l'he votat a vostè perquè ens havia promès que ens trauria de l'OTAN i vostè el que ha fet és fer-nos continuar a l'OTAN. Per tant, vostè no ha complert el contracte, evidentment». La demanda va

quedar perduda, però de totes maneres significava una mica aquest vot vinculant de què parlaves. I tornant a la frase, molt interessant, «estos señores no nos representan», voldria fer esment d'un fet que passa molt a Europa, on la democràcia és teòricament el paradigma, que efectivament no és, i on hi ha un aspecte que és poc conegut i en el qual m'interessa insistir: el Tractat de Lisboa, que no té cap tipus de valor democràtic, perquè la Constitució ja no va ser aprovada; ja vam reduir la dimensió de la Constitució europea, i l'any passat amb el Tractat de Lisboa van treure un article que a mi m'ha deixat gelat. El dret a la vida. No parlo del tema de l'avortament. Respecte al dret a la vida diu dues coses: primer, a Europa tothom té dret a la vida, la pena de mort no ha d'existir; i segon, a Europa tothom té dret a la vida, ningú no pot matar ningú. Fins aquí, magnífic. Lleta menuda: a Europa tothom té dret a la vida, la pena de mort no existeix, excepte en temps de guerra, i coses per l'estil. I segon apartat, encara pitjor, i que desmenteix tota la democràcia de la Unió Europea: a Europa tothom té dret a la vida, ningú no pot matar ningú, excepte la policia, en tres casos. Primer cas: si la policia mata algú que estigui a punt de matar algú altre, la qual és una cosa una mica escabrosa; segon: la policia pot matar un pres penat, no un pres preventiu, que s'escapi de la presó, que vol dir que ha perdut completament tots els seus drets; i finalment,

i més perillós: la policia pot matar en el transcurs d'una manifestació que consideri insurrecció popular. Això és vigent avui en aquesta democràcia: es pot matar, es poden cometre crims per part de la policia en la més absoluta impunitat. Això ni és democràcia ni és res: és una vergonya absoluta.

FINANÇAMENT DELS PARTITS

C.S.: Respecte a la frase sobre la democràcia, «li diuen democràcia i no ho és», és difícil que es puguin generar poders democràtics si els socis d'aquesta possible democràcia basen el seu funcionament a partir dels bancs. Tothom ho sap: el finançament de les organitzacions polítiques es basa en el que els bancs els deixen, que aquí a Catalunya és La Caixa —perquè hi ha un acord, a Catalunya qui dona els diners als partits és La Caixa—, però hi ha un acord entre els diferents bancs, una mena de fons de compensació: com que ja preveuen que no els tornaran, hi ha un mecanisme compromès de tots els bancs perquè aquesta «pèrdua», no és una pèrdua, és una inversió, es pugui suportar entre ells. No sé quin deute tenen en aquest moment les forces polítiques actuals, però tothom sap que no el pagaran. Què donaran a canvi?

El mecanisme de funcionament del sindicalisme actual és el de concertació; no és un sindicalisme de

defensa dels treballadors, és de negociació. Com es finança? Amb les cotitzacions de les persones? No! Jo he estat sindicat sempre, però que jo pagui la meua quota sindical no significa que no vegi el que passa i que no tingui voluntat que això canviï.

Es financen amb els pressupostos de l'Estat i amb els bancs. En el fons aquí el que està passant és que s'han de construir noves organitzacions que responguin a la realitat actual, a les possibilitats de participació de la gent que ofereixen les noves tecnologies, però han de ser totalment diferents; el que no pot ser és que l'enemic et financi. Si l'enemic et finança ho tens molt complicat, no és el teu enemic. [...]

SISTEMA ELECTORAL

[...] Un altre tema important, a més del finançament, és el model electoral. En la Transició espanyola, que va ser una traïció molt gran, es va acceptar un mecanisme electoral que prioritzava el bipartidisme, va blindar el sistema perquè les veus crítiques no tinguessin representació, i això no va reflectir ni reflecteix la pluralitat ideològica existent. Tenim un sistema electoral en què un diputat de Lleida necessita 10.000 vots per sortir escollit, i el de Barcelona, 75.000... Això no és democràcia. I si comparem el que pesa el vot d'Extremadura o el de Catalunya et quedés al·lucinat.

A.O.: És un tema llarg: les llistes obertes, les primàries... totes aquestes qüestions que s'han discutit tantes vegades i que no hi ha manera de rectificar. I encara una altra cosa: ara últimament hi ha el famós *escrache*, la gent va a veure els diputats a casa seva i els demana explicacions, o fins i tot els insulta. Què passa? A la Gran Bretanya els diputats et diuen que si el dimarts i el dijous vols anar de quatre a vuit de la tarda al seu despatx, els pots veure i els pots parlar. Aquí, quin diputat et diu que pots anar a visitar-lo de quatre a vuit de la tarda un dia? Amb la qual cosa, si no el pots anar a visitar, has de passar pel balcó de casa seva i cantar-li les quaranta, per dir-ho d'alguna manera. Ben educadament, no violentament, però els hi pots cantar. Aquest sistema crec que s'hauria de millorar molt. Avui dia aquesta democràcia, fins i tot admetent aquesta democràcia formal, no funciona com hauria de funcionar. I a mesura que pugem, trobem més defectes, en la democràcia en l'àmbit europeu. A mi em van ensenyar de petit que la democràcia es basava en tres poders: legislatiu, executiu i judicial. Té poder legislatiu el Parlament Europeu? No, els seus poders legislatius estan limitats a les competències lliurades a la Comunitat europea pels estats membres. El poder legislatiu rau en la Comissió europea,* on s'uneix poder legislatiu i executiu. Això és

---

*Les principals funcions de la Comissió europea, formada per 27 comissaris, són: proposar legislació al Parlament i al Consell mitjançant el dret d'iniciativa. És l'única que pot elaborar propostes d'una nova legislació europea, tot i que pot consultar tant al Comitè Econòmic i Social com al Comitè de les Regions

una burla de la democràcia! Absolutament una burla de la democràcia!

Un professor de Ciències Polítiques de la Universitat Autònoma de Barcelona, Joan Subirats, explica un fet que a mi m'agrada molt: els països d'Europa, tipus Bulgària, Polònia, Romania, Hongria, Txèquia, Eslovàquia, etc. han hagut de fer un examen de democràcia perquè, si no, no podien entrar a la Unió Europea. Fins que no han tingut el seu Parlament democràtic, fins que no han tingut les seves institucions, no els han deixat entrar. Però si la Unió Europea demanés l'entrada a la mateixa Unió Europea, no li donarien per falta de democràcia. I és ben cert!

NOVA POLÍTICA

C.S.: Jo volia comentar una proposta, que a mi m'ha enamorat, sorgida del moviment del 15-M: la democràcia 4.0. Encara té molts defectes, i s'ha de polir, però què és el que diu la gent que parla de democràcia 4.0? Que atès el nivell tecnològic que hi ha en aquest moment, hi ha dos temes que es poden resoldre molt fàcilment: la possibilitat d'estar ben informat i la no necessitat de la delegació. Hi ha la possibilitat que amb el meu carnet electrònic vagi a un ordinador a casa, o a un ajuntament o a una associació de veïns o una biblioteca, i em pugui informar de tot: des del que diu una comissió que

està discutint l'avortament —puc saber el que diu cada persona—, fins al pressupost. És pot tenir accés a tota la informació. A més, jo puc tenir accés a tots els debats, al ple de l'Ajuntament o del Parlament de Catalunya. És un nivell d'informació directa, sense intermediaris. Però a més planteja un altre tema: per què necessito un representant per votar, si amb el meu carnet puc votar? El que necessito són organitzacions, persones, formacions, digues-ho com vulguis, que tinguin opinions, que me les expliquin, i jo decidiré si el que m'agrada és A, B o C. Gent que informi i doni idees, però jo puc votar directament, no necessito ningú que em representi. I hi ha un altre aspecte que és l'existència de referèndums vinculants, tot això liquida la concepció de democràcia representativa. Reconec que s'ha d'estudiar encara com portar a terme aquesta proposta i que comporta moltes dificultats, però és una gran eina. L'aspiració històrica que les persones han tingut en diferents etapes de la humanitat és que la democràcia sigui àmplia, que la fem entre tots —la democràcia en el fons és això: entre tots fem les coses perquè funcionin—, i ara comença a ser realment més possible que abans. La tecnologia ho fa possible.

A.O.: Hi estic d'acord però hauríem de discutir sobre un matís, que és que l'opinió de la gent, aquest senyor que pot anar amb la seva targeta a parlar i a dir el que

pensa sobre qualsevol tema, de vegades ho fa amb una base formativa molt precària. És a dir, la democràcia directa hi és, però quina formació té aquest senyor? Explicaré un cas que a mi em va saber greu. Suïssa és un país paradigma de la democràcia i fa referèndums i consultes gairebé per a tot. Al govern suís se li va ocórrer posar un tema gairebé tabú sobre la taula, el de la immigració. I aleshores la decisió sobre els permisos de treball ja no depenia del Ministeri de l'Interior, depenia del que votessin els ciutadans d'aquell poble sobre l'admissió o la no admissió d'immigrants. Evidentment, amb el partit d'extrema dreta que tenen, el fet que la dirigia un tal senyor Blocher, que és xenòfob de mala manera, i havia fet un discurs tan racista que quan als suïssos els preguntaven si volien que aquell immigrant fos admès o no al poble, deien que no. I era un fet tan racional com ho és la lliure circulació de persones; el fet que la immigració pugui ser una eina d'enriquiment dels països es va convertir en un tabú a causa del màxim exponent de la democràcia, que és que els ciutadans votessin. Per què? Perquè estaven influïts per les teories xenòfobes que hi havia al darrere.

Per tant, l'expressió democràtica ha de ser popular i participativa, però s'ha de posar atenció en quina informació hi ha darrere per poder decidir. Perquè sinó els resultats poden ser completament inseqüents.

I aquesta democràcia l'hem de construir en tots els nivells. Des del primer nivell, el municipal —aquesta

pot ser la democràcia més directa, ja més propera al ciutadà—, l'autonòmic... fins al punt final, que és la democràcia en el Fons Monetari Internacional, a les Nacions Unides... un menyspreu absolut a la democràcia. En l'FMI, per exemple, no és que cada país tingui un vot, és que cada país té un vot segons la quota que paga! És com una societat anònima. Això és inacceptable! I a l'ONU què passa? Explicaré un cas: fa uns anys es van enviar cascs blaus a Somàlia. El país que va posar el contingent de cascs blaus era EUA, perquè malgrat que fa tants anys que l'ONU existeix, no li han donat mai una dotació de cascs blaus, els ha de demanar prestats a algun país, en aquests cas als EUA. Es van publicar informes de drets humans segons els quals els soldats dels Estats Units allà, en lloc de protegir, reprimien la població de Somàlia. El que aleshores era el secretari general de l'ONU, un senyor que encara és viu, tot i que és molt vellet, Boutros-Ghali, va fer una carta al president dels EUA, Clinton: «Com a secretari general de l'ONU em sap greu que els cascs blaus que vostè envia tinguin aquest comportament vers la població somalí; a mi m'agradaria que aquests cascs es comportessin degudament. Al cap i a la fi, sí que és veritat que vostè com a president dels EUA els ha posat, però representen l'ONU. Per tant, m'agradaria que tinguessin un comportament adequat.» Aquesta carta és als arxius de la Casa Blanca. En Clinton rep aquesta carta, la llegeix, dóna un cop

de puny damunt la taula i en lloc de dir, «miraré que els cascs blaus es portin millor», diu, «en Boutros-Ghali no serà renovat com a secretari general de l'ONU». I ha estat l'únic secretari de l'ONU que no ha estat renovat en el càrrec, la qual cosa demostra que, contràriament al que diuen els principis, el secretari general de l'ONU no el nomena l'Assemblea General, no el nomenen els països, el nomena el president dels EUA donant un cop de puny damunt de la taula. Aquesta manca de democràcia hi és a l'ajuntament més deteriorat que hi pugui haver, fins al nivell més elevat. Ens toca fer molta i molta feina en democràcia.

CATALUNYA-ESPANYA

A.O.: Un tema important i d'actualitat és el del dret a decidir, l'Estat propi, la independència de Catalunya, i el debat amb la resta de l'Estat.

C.S.: A Catalunya sabem el que som, una gran majoria tenim consciència que som diferents, que Catalunya és una nació i que, per tant, hem de decidir nosaltres de quina manera volem governar.

El problema greu és que Espanya no sap què som. Quan anava a Madrid a parlar amb la gent del PCE, jo, amb el risc d'equivocar-me, podia dir el que pensava: que Catalunya és una nació. Però ells no sabien dir-me

què és Espanya, cosa que complica i fa difícil la relació. Si diguessin: «España es esto», podem estar-hi d'acord o no, però podríem discutir. No hem de ser nosaltres qui digui què és Espanya, han de fer-ho ells. Aquesta és la primera realitat que hem de modificar.

A.O.: Suposant que intuïm el que pot ser Espanya i el que ells pensen que és Catalunya, aleshores ens hem de plantejar quin és el paper que fins fa poc tenien les nacions sense Estat, i que ara ha passat a ser més clarament la voluntat d'esdevenir un Estat i tenir una independència política formal, no real, perquè avui dia pocs països, fins i tot els Estats Units, són independents de debò dels grans poders. Però, amb totes les limitacions, admetríem anomenar-la independència política.

Particularment en sóc partidari. Ho he dit moltes vegades i crec que Catalunya, com qualsevol altra nació, té dret a un Estat propi. Dit això, també m'agradaria matisar en quines condicions volem aquest Estat propi. A mi em fa por aquesta única paraula «independència», que comparteixo. Però el que em sembla més perillós i no comparteixo és la segona part, que és independència com a nou Estat d'Europa.

Finalment, jo no vull una independència buida de contingut, vull una independència amb qualificatius al costat. El primer de tots: republicana, no té cap sentit a aquesta altura del segle XXI pensar en monarquies. Què

més? Una independència sense exèrcit, ho he dit moltes vegades; una independència curosa amb el medi ambient, una independència solidària, una independència cooperativa, una independència amb unes finances justes.

Hi ha una estratègia que diu: «Escolti, primer la independència, i després ja veurem quin contingut li donem». I després li donarem un contingut que faci que continuem igual, però només canviant el nom? Si tot aquest procés d'independència ha de servir només perquè en lloc de la *ñ* d'Espanya fem servir la *ny* de Catalunya, i perquè en lloc de dues barres a la bandera n'hi hagi quatre, no anirem enlloc.

Per tant, estic d'acord amb el procés i estic disposat a lluitar-hi fins al final, però sempre que li donem un contingut adequat.

C.S.: És curiós perquè venim de tradicions diferents. Però al final de la pel·lícula, m'adono que tenim un grau de coincidència molt gran. El que passa és que expliquem les coses de manera diferent.

Per a mi l'element bàsic és la democràcia. Catalunya ha de tenir democràcia, i això què significa? Que hem de decidir nosaltres. A això li pots posar el nom que vulguis: autodeterminació, dret a decidir..., però hem de dir nosaltres què volem i fer-ho. Si diem democràcia, volem dir que des del punt de vista econòmic hem de decidir nosaltres, no els bancs; si diem democràcia

significa que el que fem amb la nostra terra ho hem de decidir nosaltres.

Hi ha reflexions que comencen de manera diferent i acaben dient el mateix. Per exemple, a nosaltres ens agrada molt parlar de: «república catalana del 99». És clar: república és un concepte que va més enllà del concepte d'Estat, el republicanisme és més que l'Estat; catalana, perquè hem de decidir nosaltres què fem; i el 99 perquè ha d'implicar la majoria de la població, no dels banquers, ni de les 300 famílies. I ara ja n'hi ha 301, perquè s'hi ha afegit la família Pujol, que no estava incorporada en les 300, que són les que tallen el bacallà abans de Franco, amb Franco i després de Franco.

No em sento incòmode amb el que dius. Segurament posava paraules diferents per dir el mateix. I per això em sento còmode amb el procés que heu posat en marxa, el Procés Constituent. És un fet molt senzill, si et sents còmode en un lloc, hi ets; si no t'hi sents còmode, no hi ets. Tenim referents diferents, posem noms diferents, però no tenim opinions molt diferents. I l'element clau és que ho hem de fer entre tots.

A.O.: Estic d'acord amb tu, es pot fer el canvi des de tradicions diferents. Però el que és perillós és l'«egoisme econòmic». La manifestació de l'11 de setembre, a la qual vaig anar ben content, va ser el tret a partir del qual ha sorgit aquesta reivindicació. Però, en el docu-

ment convocant, de les quatre pàgines que tenia, en les tres primeres es parlava d'«espoli fiscal», i només a la quarta pàgina es tractaven altres aspectes.

Que Catalunya tingui més o menys guanys o pèrdues fiscals amb Madrid és una qüestió tècnica, que es pot discutir i, si hi ha desequilibri, s'ha d'arreglar. Però aquesta no ha de ser mai, mai, mai, la raó de la independència de Catalunya. Fent-ho així, seria purament egoisme. És el mateix que pensaven els de la Lliga Nord de Torí i de Milà, quan es volien separar del sud d'Itàlia. Tenien algun sentiment de nació pròpia? No, tenien el sentiment que el nord d'Itàlia era el que pagava i no ho volien seguir fent. I per a mi allò era un sentiment d'egoisme que tenia el senyor Umberto Bossi i altres per l'estil.

Entenc que Catalunya té dret a ser independent, perquè és un poble, perquè és una llengua, perquè és una història, perquè és una idiosincràsia, perquè, al cap i a la fi, és una nació. I per això mereixem ser independents. Si, a més, el saldo fiscal ens és favorable, millor; i si ens és desfavorable, és igual. No per això hem de menystenir la independència de Catalunya.

La idea que Catalunya vol ser independent per no patir més l'espoli fiscal ens és contraproductiu. Crec que es poden equilibrar els saldos fiscals, però aquesta mai no ha de ser la raó principal. Per tant, en molts sentits, aquest procés, que va tenir l'eufòria inicial a partir de setembre, que ara s'ha apaivagat una mica, i que ja té

vessant institucional, l'hauríem de matisar d'aquesta manera.

No s'ha de descartar mai la solidaritat, dins i fora del país. Hem de continuar sent solidaris amb la resta d'Espanya (aleshores no serà la resta d'Espanya, serà solidaritat amb Espanya); solidaris amb el Tercer Món, fet que hem intentat predicar sempre i, finalment, solidaris amb les generacions futures, per deixar un planeta com convingui perquè els nostres nets hi puguin viure amb dignitat.

Aquest hauria de ser el plantejament de la independència de Catalunya. Em sap greu perquè, tot i que comparteixo molts aspectes políticament parlant, trobo a faltar aquests punts que he exposat.

C.S.: A la manifestació de l'11 de setembre del 2012, jo no hi vaig anar conscientment. La història m'ha demostrat que és perillós anar amb segons qui. Jo, amb Convergència i Unió, ni a collir bitllets de 500 euros. I amb Convergència no construiré una Catalunya pròpia, no ho farem. Ja sé que això se'm pot criticar, «és un sectari». Doncs potser sí. Amb algun sector del sindicat tampoc no hi aniré: no volen que Catalunya sigui el que nosaltres decidim, i el que ha de ser ho hem de decidir entre tots.

Va ser precisament a partir d'aquest debat que per primera vegada un iaioflauta va adoptar un posicio-

nament polític. Abans de la manifestació de l'11 de setembre tothom ens preguntava com es posicionaven i vam debatre sobre el tema, i de la discussió va sortir un manifest, penjat a la nostra pàgina web, on apareix el concepte: «República catalana del 99». República catalana del 99 significa resoldre el problema de l'atur, amb tranquil·litat, amb temps; resoldre el tema de la corrupció, de les retallades a la sanitat i a l'ensenyament, una jubilació digna per a tothom, i no privatitzar el que són béns comuns, com l'aigua.

Per tant, república catalana és el dret a decidir del 99% de la població de Catalunya, no de l'1% que té el poder econòmic a Catalunya, i pren les decisions estratègiques.

Amb motiu del primer aniversari del moviment dels Iaioflautes, el 27 d'octubre de 2013 vam anar la Generalitat de Catalunya per entregar el manifest amb el nostre plantejament del dret a decidir i de la República catalana del 99, però vam ser-hi 20 segons i ens van treure «*dándonos candela*».

En aquest plantejament, jo m'hi sento còmode, i penso que també milers i milers de persones, aquesta és la genialitat del projecte. I si hem d'aconseguir la implicació del 80% o el 90% de la població, hem de trobar una manera molt elegant i molt senzilla d'explicar aquesta idea.

A.O.: Estic segur que hem d'anar en aquesta direcció. República catalana o Catalunya independent no poden ser només un cartell, ha de ser això: feina per a tothom, Estat del benestar, esperança, educació... i això de vegades sembla que és impossible. I tenim algunes diatribes, que se senten en alguns discursos polítics oficials, en què sembla que l'únic que apareix és el consell constitucional, el Parlament, el dret a decidir... i conceptes d'aquesta mena. Aquest és un camí que s'ha de recórrer, però, atenció, donem-li contingut, diguem què volem exactament. Com ha de ser la banca a Catalunya? Pública o privada? Com han de ser les empreses? Cooperatives?

A mi sempre m'ha sorprès que no s'hagi tornat a plantejar el model cooperatiu que vam ser al segle XX a Catalunya, un dels referents mundials. Quan el Front Popular va guanyar les eleccions l'any 36 es van fer col·lectivitzacions en una part important de les indústries catalanes, que van servir d'exemple arreu del món, fins i tot un brigadista que va venir a donar suport a la República, un iugoslau que es deia Tito, després ho va prendre com a exemple per crear la famosa autogestió popular. I aquest model, que és una riquesa enorme, que és un sistema d'empresa que hauria de triomfar, que ens evitaria aquestes crisis egoistes, ara sembla que l'hem oblidat.

C.S.: Una gran part de la població està patint: hi ha prop d'un milió d'aturats a Catalunya! No podem esperar a discutir amb el govern de Madrid o amb el muntatge d'Europa. És clar que discutirem. Però la solució dels nostres problemes no pot esperar a discutir «que si el Tribunal Constitucional, que si el Papa de Roma». Si nosaltres aconseguim la República Catalana del 99, serà la «pica en Flandes». Espanya haurà de decidir què fer, Europa també. Perquè nosaltres no podem decidir per ells, i ells no poden decidir per nosaltres. Si hi ha una república catalana provocarà una crisi, però que «cada palo aguante su vela». El més important és aconseguir que el 80 o 90% de la població de Catalunya doni suport a aquesta idea.

A.O.: No ens ha de motivar únicament la idea romàntica de la independència, sinó també el fet que les regles del joc poden canviar. Si Catalunya és independent, per exemple, pot regular les relacions laborals, pot canviar una jornada laboral i establir-la més reduïda, per repartir el treball, pot instaurar un sistema fiscal més just, pot mirar de tenir un sistema bancari que no depengui exclusivament de la Caixa, com té avui dia. Aquesta Catalunya independent ens ha de permetre reconstruir allò que és bàsic, que és l'Estat del benestar. [...]

[...] No tinc xifres per a Catalunya, perquè encara és impossible fer-les, però en el cas espanyol, si hi hagués voluntat política, l'Estat del benestar es podria mantenir perfectament. Només diré una xifra, prou il·lustrativa: el Gremi d'Inspectors d'Hisenda de l'Estat espanyol (GESTA) va elaborar l'any 2012 un informe que parlava de 93.000 milions de frau fiscal a Espanya cada any. El pagament dels cinc tipus de pensions (jubilació, viduïtat, orfanat, llarga malaltia i no contributives) suposen a l'erari públic espanyol 115.000 milions d'euros l'any. Si afegíssim els 93.000 milions de frau fiscal, les pensions pràcticament es doblarien. Que no diguin que s'ha acabat l'Estat del benestar, sinó que hi ha una part de la població que no paga els impostos. I qui són? Els grans bancs, les grans empreses, les grans fortunes.

Comencem a treballar en aquesta direcció i podrem mantenir l'Estat del benestar, sinó sembla que estiguem en un carreró sense sortida. Com podem exigir que les grans fortunes o els grans bancs paguin si després els bancs són els que financen els partits polítics que es presenten a les eleccions? Hem de trobar la manera de trencar aquest cercle viciós.

C.S.: Hauríem de fer un diccionari de sinònims. Tu parles d'això i jo penso: «plan de rescate ciudadano». Per als laio-

flautes i en el moviment del 15M, això té un nom: «Plan de rescate ciudadano»; per exemple, la PAH està proposant solucions per a un aspecte tan complex com és l'habitatge; per altra banda, un altre projecte que s'està engegant és la Iniciativa Legislativa Popular per impulsar la renda Garantida de Ciutadania, que té per objecte garantir que ningú estigui per sota del llindar de la pobresa. És un dret universal de tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Un dret subjectiu de caràcter individual, però vinculat a la situació econòmica de la persona, de percebre una prestació econòmica d'un màxim de 664 euros mensuals per dotze pagues. La campanya de la renda garantida té una bona frase: «Renda bàsica, vida digna».

REPARTIMENT DEL TREBALL

A.O.: Respostes n'hi ha. Per exemple, en el repartiment del treball, recordo l'experiència de França de fa deu anys, que va tirar endavant el primer ministre socialista Lionel Jospin, de rebaixar la jornada laboral de vuit a set hores, tot i que després es va fer enrere, quan va arribar la dreta. Què significava això? Que la jornada setmanal passava de 40 a 35. Sobraven cinc hores per treballador, les va aplicar en els aturats i en pocs mesos les xifres de l'atur a França van reduir-se dràsticament. Hi ha qui dirà que no és la millor solució. No, és clar, la millor solució és que es creï feina, però si no se'n

crea, apliquem almenys el principi de solidaritat, el repartiment del treball existent.

Fa anys també, la famosa cooperativa de Mondragón del País Basc tenia dèficit de feina, i volien acomiadar el 15% de la plantilla. Els treballadors, reunits, van decidir que no s'acomiadava ningú, que s'abaixarien tots un 15% el sou, tots, els 35.000 treballadors. Que és dolorós? És clar que ho és, molt, però el que és dolorós sobretot és quedar-se sense feina. Amb aquesta proposta van aconseguir reequilibrar la situació.

Tinc la impressió que aquests aspectes, malauradament, estan molt poc presents en el debat polític a hores d'ara, quan precisament fan més falta perquè les necessitats obliguen, i perquè el dèficit de l'Estat del benestar és gran.

C.S.: L'experiència de les 35 hores està molt lligada a la capacitat de sortir d'aquesta dinàmica infernal que és la cerca del màxim benefici en el temps més curt possible.

Hem de construir un discurs, i aconseguir mobilitzacions, per convèncer-nos, a nosaltres mateixos i a la població, que altres solucions són possibles.

DECREIXEMENT - «BUEN VIVIR»

A.O.: I això ens porta a un tema clau: quin model de societat ens venen els mitjans de comunicació. Un model

de societat en què el consum és l'eix central. Alguna veu pietosa va dir: «Sembla que veiem la sortida del túnel», que jo no veig enlloc. I va afegir: «I el dia que sortim del túnel podrem fabricar més cotxes, i fer un altre pla *renove...*». Escolti, que no és conscient de les limitacions del planeta? Que això no ho podem fer? La resposta mai no pot ser una fugida cap endavant. Però els mitjans ens hi indueixen: viatgi més, vengui més, compri més... Ens presenten el model d'una societat equivocada.

No podem oblidar el tema ambiental, l'escalfament del planeta, els residus, la contaminació. I més encara, els BRICS. Què estan fent? Créixer? Segurament sí, però infectant el planeta, deixant una generació completament contaminada, amb boscos desfets, amb minerals que provocaran guerres per l'aigua i per la fusta... I això no surt als mitjans. La publicitat, els anuncis, són un seguit de «consumeixi més», «gasti més», «sigui més feliç»... Fins i tot en situació de crisi es pensa en aquest futur «esperançador». I això és un error, un error permès pels mitjans de comunicació, que estan al servei d'aquestes empreses, perquè facin diners a costa de tot això.

C.S.: La pregunta és: com es construeix a partir d'aquestes idees força de «treball per a tothom», «sanitat per a tothom»? Com ho fem perquè cada una d'aquestes idees tingui gent que les tiri endavant, que hi reflexioni a partir de l'experiència, a més de molta altra que les

engegui? En la mobilització del 12 de maig de 2013 hi va haver moltes columnes a la plaça Catalunya, que venien de molts llocs diferents, i cada un tenia les seves pròpies idees, que no són necessàriament iguals, però conflueixen en un mateix lloc. Aquesta és un fet clau en aquest procés de canvi.

Cal canviar també el concepte de consum. Les persones hem de tenir capacitat d'utilitzar, sí. Tu pots tenir una concepció de consum a partir de la qual cada tres o quatre anys canvies el cotxe perquè, si no, no ets feliç. O pot ser consum de cultura, anar al teatre, llegir llibres... Però el concepte de cultura no fa malbé la Terra, no fa malbé el medi ambient.

A.O.: Aquest concepte ens porta a Bolívia, Equador... al «vivir bien» o «el buen vivir»,* o el que diuen a Bhutan de l'índex de Felicitat Interna Bruta.** Canviar els conceptes, perquè si no, de la manera que anem, el planeta no ho resistirà, i tampoc no estarem millor. En canvi, com molt bé dius, el consum de cultura, d'art, pot resultar molt poc perjudicial per a la natura i molt satisfactori per a la nostra dignitat i la nostra vida. Potser hauríem de canviar en aquest sentit.

---

*Model o forma de vida que promou relacions més sostenibles amb la naturalesa, menys consumistes. Concepte d'origen andí, apareix a les noves constitucions d'Equador i Bolívia.

**Índex que sorgeix com a crítica al Producte Interior Brut com a indicador únic econòmic d'un país.

C.S.: Un exemple serien les visites virtuals als museus. Per internet pots fer visites virtuals, ho veus tot! Amb una pantalla gran i amb una certa habilitat, és com si estiguessis passejant! Això significa que pots fer un consum intensiu de museus a partir d'un concepte diferent, sense traslladar-te. És sorprenent. Pots fer visites virtuals completes.

A.O.: Hem de canviar els conceptes però això no s'està potenciant. La Generalitat dóna prioritat a altres projectes, per exemple, el circuit de Montmeló, amb l'argument que aporta diners. Sí que n'aporta, però quins diners, de quina manera, amb quin contingut... Aquest són els aspectes que s'haurien de començar a tenir en compte. [...]

MOVIMENTS SOCIALS

[...] Un altre tema interessant i que no hem tractat fins ara és la convergència d'aquestes lluites en l'àmbit internacional. Ara sembla que ha disminuït l'eufòria de fa deu o dotze anys amb el Fòrum Social Mundial. El sistema no ens agradava, en volíem un altre, i la gent personalment assistia, començant per l'emblemàtica ciutat de Porto Alegre, a reunions mundials amb un lema absolutament vàlid avui dia: «Un altre món és possible». Hem de buscar un altre món perquè estem

convençuts que el sistema capitalista neoliberal tal com s'està aplicant ara és un sistema sense sentit. I són moltes les idees que han anat sorgint en aquests fòrums, sobre com organitzar l'agricultura en el futur, l'energia, el control de les transnacionals, com reformar el sistema financer, com entendre el mètode migratori, com organitzar la democràcia política novament... I tot això estava en marxa, i a més, tenia característiques similars en molts llocs diferents.

En un d'aquests fòrums em vaig trobar un xicot amb qui vaig parlar una bona estona i vaig veure que pensàvem de manera molt semblant; li vaig preguntar d'on era i em va dir que de Malàisia. O sigui, que una persona de Malàisia creu que el món s'ha de transformar de la mateixa manera que jo.

C.S.: Hem de tenir la capacitat de repensar aquestes necessitats amb una ment diferent. En els fòrums internacionals que ha fet el 15-M, a més dels que hi assistim presencialment, es fa *streaming* i s'utilitza twitter perquè tothom pugui dir el que pensa, i realment som molts més. Hem de tenir capacitat d'utilitzar les noves tecnologies, les noves formes de comunicació per aconseguir-ho. Amb la crisi, ja no podem fer un viatge a qualsevol lloc una vegada l'any a petar la xerrada. I aquest fet dificulta les trobades internacionals. Hem d'utilitzar les noves tecnologies per fer-ho.

A.O.: Sens dubte, s'han d'utilitzar les noves tecnologies. No sé si per tradició o per edat, penso que el contacte personal també és molt enriquidor. Trobar-me amb aquest senyor de Malàisia va ser enriquidor. Era abans que hi hagués facebooks i twitters. De totes maneres, donar-nos mútuament ànims, dir-nos que pensem el mateix, que anem junts, i manifestar-nos al carrer, també ens pot ajudar.

C.S.: Quan vaig treballar el tema de democràcia participativa, vaig ser a Xile, Brasil, Argentina. I és veritat que el contacte humà no té comparació amb res. Però, també, ara mateix hem d'utilitzar qualsevol mitjà que tinguem a l'abast.

En el moviment del 15-M hi ha gent molt apassionada de les noves tecnologies i sempre els dic que la PAH ha estat capaç de fer el que ha fet perquè es toquen, es coneixen, prenen cafès junts. Però les noves tecnologies són útils i ho complementen. És similar l'octaveta, amb ciclostil o vietnamita, que ara és el twitter. [...]

MOVIMENT 15-M

A.O.: El 15-M fa referència al 15 de maig de l'any 2011, una data que val la pena recordar. La marxa del 15-M i la possibilitat d'acampar en diferents places públiques

de l'Estat espanyol van ser un signe de protesta clau, després de tres anys de crisi, des del setembre de 2008, sense cap organització pública de protesta davant de la caiguda de l'Estat del benestar, de l'atur i de la precarietat que la població vivia.

L'acampada a la plaça de Catalunya, a la porta del Sol i la plaça de l'Ajuntament de València i altres ciutats, va ser una tasca positiva i també política. Al cap de dos o tres mesos el moviment va canviar la forma. En primer lloc, es va diversificar territorialment i actualment el moviment del 15-M actua en molts barris de Barcelona, en molts pobles de Catalunya, amb els mateixos principis, la mateixa voluntat de canvi amb què va començar.

En segon lloc, avui dia, moltes d'aquestes lluites són sectorials: la lluita contra les retallades en sanitat, en educació, les lluites contra la privatització de l'aigua, etc. tenen l'origen en les lluites, per exemple, dels sindicats davant del mercat laboral, en la lluita per la vivenda, en la lluita contra la llei Sinde-Wert.

C.S.: Estic totalment d'acord. El moviment del 15-M, davant de la situació de pèrdua de drets i condicions de vida, treball, empobriment generalitzat, i falta de democràcia per a les persones, va significar un procés de presa de consciència i de poder de la població, el més important en els darrers quaranta anys.

El moviment del 15-M va significar una finestra oberta, va començar a entrar de nou aire fresc; de gent que es preocupa, que no està lligada al sistema.

El 15-M és un imaginari col·lectiu que entén i utilitza l'hegemonia política a Internet. Hegemonia que tenen els moviments socials, els opositors al règim espanyol i els activistes per la democràcia per construir un procés de canvi de règim. El 15-M promou un pla de rescat ciutadà, elaborat per les persones que es mobilitzen i construeixen un procés constituent encaminat a guanyar una nova legalitat al servei de les persones i no dels mercats.

A.O.: I què ha canviat des de el punt de vista polític? Alguns partits han incorporat en els seus programes algunes de les preocupacions del 15-M però s'han vist obligats a canviar la seva estratègia per la pressió constant del moviment del 15-M que els obliga a un canvi d'actituds, actituds actives per defensar, per exemple, la modificació del sistema electoral, les lleis sobre la dació del pagament de la hipoteca... Altres partits polítics que són al govern han demostrat, en canvi, la voluntat contrària per tancar les propostes que promou el 15-M. Hem de pensar si efectivament el moviment ens uneix, si té capacitat de discussió, si utilitza totes les eines digitals, per recuperar el poder que ara tenen els polítics i els responsables econòmics.

C.S.: El que les institucions del sistema no van fer, governs, parlaments, partits, o sindicats, ho han fet les persones, ocupant espais públics i afirmant: «Nosaltres aconseguirem que el 99% de les persones que vivim de la nostra feina tinguem una vida digna».

El 15-M recupera a més un concepte de fer política basat en les relacions de les persones per tenir una vida digna. Incorpora l'exigència d'una democràcia real sense intermediaris, la defensa de valors amb un llenguatge clar i crea consignes com #LeLlamanDemocraciaYNoLoEs, #NoHayPanPaTantoChorizo, #SomosDel99, #SiSePuede, #LasPersonasPrimero, #NoNosRepresentan, #NoLesVotes.

A.O.: No hem de perdre l'esperança, podem canviar les coses; hem de ser conscients que el poder respon als interessos creats d'unes minories econòmiques i polítiques però el poder també ha de respondre a la voluntat popular, i la voluntat popular ha demostrat clarament que vol que hi hagi un canvi i ha de continuar remouent els fonaments del sistema. La nostra obligació com a ciutadans, com a militants d'un moviment de base, com a militants de campanyes socials és continuar pensant que, amb algunes de les nostres propostes, farem trontollar aquest sistema i fins i tot potser el farem caure.

C.S.: El poder de l'1% de la població, dels bancs i el capital financer, i els seus defensors, els governs, és fer-nos creure que no som capaços de construir la nostra vida col·lectivament. Però en família, amb les amigues, a la feina, a l'estudi, afrontem cada dia les dificultats i les superem, col·lectivament. Sí que podem.

ANNEXOS

MANIFEST DE LA REPÚBLICA CATALANA DEL 99%

Avui #27Obcn, un any després de la nostra primera acció i durant el primer aplec de laioflautes d'arreu, ocupem la Generalitat de Catalunya per declarar que volem decidir i

#DecidimAquíAra: República Catalana del 99%

Nosaltres, persones que residim a Catalunya i que constituïm el 99% del poble, desposseïdes, maltractades i ofegades per una gestió de la crisi en favor dels molt rics i poderosos que l'han provocada, **ens declarem independents de l'oligarquia financera i de les institucions al seu servei:** de la Troika (BCE, FMI i Comissió Europea), del Regne d'Espanya (amb la monarquia borbònica i l'exèrcit com els seus pilars i garants) i de l'OTAN (i el tutelatge estatunidenc aparellat). **Volem decidir.**

Volem decidir i decidim ser persones lliures i iguals associades; posar el dret a l'existència i vida digna de les persones com a pilar bàsic d'aquesta associació. Aquest

dret haurà de ser garantit per sobre de qualsevol obligació de deute, que, en tot cas, haurà de ser auditada per reconèixer o no la seva legitimitat. Les entitats bancàries no han de rebre un euro més en concepte de rescat i els bancs rescatats hauran de passar a control públic.

Volem decidir i decidim que el dret a l'habitatge està per sobre de qualsevol deute hipotecari i que tot el parc immobiliari desocupat en possessió dels bancs quedi a disposició de la creació d'un parc d'habitatges de lloguer social. S'haurà de vetllar perquè cap persona quedi sense sostre.

Volem decidir i decidim que totes les persones residents a Catalunya tenim dret a una educació i una sanitat pública i de qualitat garantides i proveïdes de recursos suficients, a una legislació que garanteixi els drets de les persones treballadores assalariades i autònomes a unes condicions de treball dignes i a participar en les decisions de l'empresa, a una pensió digna per a la vellesa, a un servei de suport a l'autonomia personal per les persones amb diversitat funcional, i a una renda bàsica incondicionada que garanteixi la llibertat i permeti a cadascun perseguir llurs projectes. Per tal de garantir-ho s'haurà de distribuïr de forma justa la riquesa que produïm entre tots i totes.

Volem decidir i decidim apartar, encausar i jutjar als banquers i polítics de l'antic règim implicats en casos de frau, de corrupció, d'estafa i d'abús de la força.

Volem decidir i decidim viure en una democràcia real protagonitzada per la majoria de la gent. Volem decidir i decidim començar un procés constituent des de la base per decidir com organitzar l'economia, la política i la societat perquè el 99% de la població puguem accedir a una vida sense precarietat, rica i plena.

MANIFEST PER LA CONVOCATÒRIA D'UN PROCÉS CONSTITUENT A CATALUNYA

Els sotasignants fem una crida a la ciutadania de Catalunya a adherir-se a aquest manifest que té per objectiu la convocatòria d'un procés constituent a Catalunya que permeti que el poble català decideixi de forma democràtica i pacífica quin model d'Estat i de país és el que desitja.

Les mobilitzacions dels darrers dos anys han mostrat un potencial de lluita social creixent i un ampli rebuig a les polítiques que pretenen resoldre la crisi premiant amb diners, reconeixement i privilegis els seus responsables directes i endeutant de per vida a la majoria de la població.

L'actual model econòmic, institucional i d'ordenament polític ha fracassat.

És urgent que creem entre totes un model polític i social nou i cal fer-ho sense repetir fórmules del passat, conscients que el procés no serà fàcil ni curt. Requerirà l'autoorganització i la mobilització social continuada. Només amb una ciutadania activa, participativa i al carrer serà possible garantir un procés de canvi social profund.

Per a aconseguir-ho, cal impulsar un procés de reflexió i confluència ampli, plural i participatiu capaç de reconèixer en la seva competència i diversitat els múltiples col·lectius que ja fa temps que treballen pel canvi democràtic i pacífic, i capaç de fer-los lloc en una plataforma unitària que cristal·litzi el malestar social creixent en una majoria política organitzada a favor d'un canvi de model.

Es tracta d'iniciar un procés des de baix, creant espais de trobada entre el màxim nombre de col·lectius i persones a barris i pobles, per tal de bastir una nova eina plural i diversa i articular una candidatura el més àmplia possible per a les properes eleccions al Parlament de Catalunya amb l'objectiu de defensar la convocatòria d'una Assemblea Constituent per definir quin nou model d'Estat i d'ordenació socio-econòmica volem.

El nostre objectiu no és crear un nou partit polític. Cap de les dues persones que presentem aquest manifest no pensem concórrer a les eleccions, sinó que volem contribuir a impulsar un procés des de baix que culmini en la creació d'una candidatura unitària que tingui com a objectiu la convocatòria de l'assemblea constituent que necessitem per fer una Constitució nova per a la República catalana, de manera que no sigui possible en el futur que els interessos d'uns pocs passin per davant de les necessitats de la majoria.

Un projecte de canvi social i de ruptura amb l'actual ordre haurà de defensar un seguit de mesures bàsiques i d'urgència. Definir-les és una feina col·lectiva a realitzar per part de totes les organitzacions i persones que participin en aquest procés.

Una primera llista provisional, orientativa i no exhaustiva de punts a considerar és la següent:

- Expropiació de la banca privada, defensa d'una banca pública i ètica, fre a l'especulació financera, fiscalitat justa, auditoria del deute i impagament del deute il·legítim.
- Salari i pensions dignes, no als acomiadaments, reducció de la jornada laboral i repartiment de tots

els treballs, inclòs el treball domèstic i de cura no remunerat.

- Democràcia participativa, reforma electoral, control dels càrrecs electes, eliminació dels privilegis dels polítics i lluita decidida contra la corrupció.
- Habitatge digne per a tothom, moratòria dels desnonaments i dació en pagament retroactiva.
- No a les privatitzacions, reversió de totes les retallades i potenciació del sector públic sota control social.
- Dret al propi cos i no a la violència de gènere.
- Reconversió ecològica de l'economia, expropiació i socialització de les empreses energètiques i sobirania alimentària.
- Drets de ciutadania per a tothom, no a la xenofòbia i derogació de la legislació d'estrangeria.
- Mitjans de comunicació públics sota control democràtic, programari i xarxa lliure i desmercantilització de la cultura.

- Solidaritat internacional, no a la guerra, i per una Catalunya sense exèrcit i fora de l'OTAN.

Ens trobem en una cruïlla històrica on és necessari fer un pas endavant i aplegar forces. Fem una crida a la ciutadania de Catalunya a signar aquest Manifest i a ajudar a construir entre totes i tots aquesta iniciativa de canvi a favor d'un model social, econòmic i polític igualitari i participatiu que es nega a separar la Llibertat de la Justícia i de la Solidaritat.

ARCADI OLIVERES i TERESA FORCADES
10 d'abril 2013

